

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigi iseteeninduskeskkonnad peavad vastama seaduse nõuetele

Riigi iseteeninduskeskkonnad peavad vastama seaduse nõuetele

24. märts 2025

Riigikohtu halduskolleegium selgitas tänases otsuses, et mida enam eelistavad inimesed avaliku võimuga suhtlemiseks elektroonilisi kanaleid ja iseteeninduskeskkondi, seda kõrgemaid nõudmisi tuleb sellistele keskkondadele esitada nii kasutajasõbralikkust kui ka andmetöötluse turvalisust silmas pidades.

Kohtusse pöördus relvaloa pikendamise taotleja. Ta oli esitanud Politsei- ja Piirivalveametile (PPA) vastava taotluse kahepäevase hilinemisega, kuna ei saanud enda sõnul õigeaegselt psühhiaatri ja perearsti vastuvõttule. Ta püüdis taotlust tähtjaks esitada, kuid iseteeninduskeskkond ei võimaldanud seda ilma tervisetõendita. PPA keeldus hilinemist aktsepteerimast, leides, et taotleja oleks pidanud arsti juurde aja varem broneerima.

Riigikohus rõhutas, et iseteeninduskeskkonnas on taotleja mõõdukas suunamine – nt kohustuslike väljade kasutamine korrektse taotluse esitamiseks – õigustatud ning keskkond ei pea võimaldama esitada puudustega taotlusi. Seda aga üksnes eeldustel, et puudustega taotlust on võimalik haldusorganile esitada muul viisil, muu viisi kasutamine ei ole ebamõistlikult koormav ning teave puudustega taotluse esitamise võimaluste kohta on isikule hõlpsasti kättesaadav.

Halduskolleegium lisas siiski, et mida aeg edasi ja mida enam taotlejad eelistavad kasutada elektroonilisi suhtluskanaleid ja iseteeninduskeskkondi avaliku võimuga suhtlemiseks, seda kõrgemaid nõudmisi tuleb sellistele keskkondadele esitada nii kasutajasõbralikkuse kui ka andmetöötluse turvalisuse osas. Ühiskonna arenguid silmas pidades ei pruugi iseteeninduskeskkonnale peagi enam olla kohast alternatiivi. Arvestades isikuandmete töötlemise turvalisuse riske, on iseteeninduskeskkond eelduslikult sobivam kanal (puudustega) taotluse esitamiseks võrreldes nt meiliga saatmisele.

Vaidlusalusel juhul oli kaebajal võimalus esitada puudustega taotlus muudel viisidel, nt meiliga saates, ning ta oli neist teadlik. Arstide pikad ootejärjekorrad, millega taotleja ei pidanud oskama arvestada, oli siiski mõjuv põhjus taotluse esitamise tähtja ennistamiseks. Seega kohustas Riigikohus tänase otsusega PPA-d tähtaega ennistama ja taotlust uuesti läbi vaatama.

Kohtuotsuse [1] ja riigikohtunik Ivo Pilvingu täiendava arvamusega [2] saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Teate sisestas:
Sandra Sommer
pressiesindaja
5333 9846, 730 9042
sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigi-iseteeninduskeskkonnad-peavad-vastamaseaduse-nouetele>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-23-462/20>

[2] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-23-462/21>